

ב"ה, גליון ו' אדר תשכ"ה

וועד העולמי לזכות את הרבים

כל אחד יקבל על עצמו להחזיר בתשובה לכל הפחות מאה אנשים,
על ידי שיורה לו הדרך האמת ולהוציאו מקליפות הערב רב נזכה להגאולה שלימה בב"א
ירושלים עיה"ק תובב"א

וועד העולמי לזכות את הרבים

ארגון מיוחד שהוא מדריך ומורה דרך למזכי הרבים להרבות כבוד שמים

- ז -

גם לאלו שכבר השלימו נפשם מזכס ה' באריכות ימים לטובת זרעיהם וצאצאיהם ותלמידיהם כדי שיהנו מאורם וישלימו גם הם נפשם

עיקר הויות האדם בעוה"ז הוא רק הכנה להגיע לחיי הנצחיי בעולם הבא, וכשאחז"ל: התקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לטרקלין. והכנה זו היא כשרון מעשה המצות ושלימות הנפש. ואין שיעור להשלמה ההיא בזמן כ"א הכל תלוי בהשתדלות האדם, והיה כאשר ירים השכל את ידו, וגבר הנפש על החומר, ושבה כנעוריי בית אביה בקוצר ימים, אך אם יניח השכל את ידו וגבר החומר לעשות חיל בימי נעוריו, תצמח מזה רעה להנפש, כי צריכה להיות טרודה בעולם השפל הזה ובהבליו ימים רבים כשבועים שנה ולפעמים יותר עד שיתקן האדם את אשר עושה, ויפה כ' הרמב"ם ז"ל אשרי למי שחתמו ימיו מהרה בלי טרדת הנפש, ומעתה יפלא הלא עינינו רואות השרידים אשר ה' קורא, גם המה ינובון בשיבה, ובלי ספק כי הם השלימו נפשם בימי נעורם, ולהיכן אריכות ימים של אלו?

אמור מעתה כי בודאי הם מצד עצמם כבר חתמו ימיהם ואריכות ימים שלהם אינו לטובת עצמם, כי כבר שלמו ימיהם מצד כשרון נפשם - רק השי"ת מניחם עוד על האדמה לטובת זרעיהם וצאצאיהם ותלמידיהם, שיהנו מאורם וישלימו גם הם נפשם, ואין זה טלטולוטרדה להנפש, כי זכות הוא לה להשפיע מאורה לזולתה.

הגם שעל ידי זה שאין פנאי להתבודד מחמת הטרדות התמידיות בלימוד התלמידים ולהיותו מעורב בין הבריאות להכניסם תחת כנפי השכינה ומעכבו להגיע למעלת הנבואה, השי"ת משלם שכרו שלא יסתר ממנו דבר.

אך אברהם אבינו עליו השלום באמת לא הגיע אל מדרגת נבואה כזו של ישעי ירמיהו ויחזקאל, כי לא היה לו פנאי להתבודד עצמו במחשבתו ולקשר נפשו במדרגת נבואה כזו לפי שהיה מוטרד תמיד בלימוד התלמידים והיה דעתו מעורב בין הבריות להכניסם תחת כנפי השכינה, ואלו היו תלמידים האלו במעלה הנכונה לא היה לימודו אותם מניעת התבודדות המחשבה, אך הם בתחילת לימודם היו במדרגה פחותה עד שהיה צריך להכניסם לאט לאט ובתחילת לימודם הרגילם לעבוד את ה' על מנת לקבל פרס, ועל שהתנוע נפשו תמיד להתעסק עם קצרי דעת כאלו לא נשאר לו פנאי להתבודד מחשבותיו לנבואה כזו, אך ה' הטוב היודע מצפוני לב ונפש, ידע את אברהם, אמר הלא זה עבדי אברהם, אם גם כי לא הגיע אל מדרגת נבואה כזו מכל מקום לא יתכן לכסות ממנו דבר, כי אין חסרון בשלימות נפשו וכל מיעוט הכנתו אל הנבואה הוא רק על ידי שהוא מטריד עצמו לכבודי ולמעני משליך נפשו מנגד וגוזל ממנה מעלת הנבואה אם כן לא יתכן שצדיק כזה יפסיד על ידי עבודתו באהבתו אותי, וזהו תואר הקרא אמר השם יתברך, המכסה אני מאברהם, היתכן שאכסה מאברהם את אשר אני עושה, הלא ידעתיו כי כל מיעוט הכנתו לנבואה הוא למען אשר יצוה את ביתו ואת בניו אחריו ושמרו דרך ה' והם עוד פחותי הערך העובדים על מנת לקבל פרס למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו, כל כך משפיל עצמו הולך ממקום גבוה אל מקום נמוך ללמוד עם קצרי דעת כאלו וכל זה הוא עושה לכבוד שמי להרבות עבדי ומיודעי - אי לזאת שכרו מאתי תצא שבכל מיעוט הכנתו לנבואה אגלה לו כל צפון! ולא יסתר ממנו דבר:

חסרון הזמן שנתהווה על ידי שעוסק בהשלמת נפש הזולת ומעכבו מהשלמת נפשו השם יתברך נותן לו סיפוק שבזמן מועט ישיג השגות רבות ונשגבות יותר מכדי יכולת שכלו

ודבר זה הוא מוסר השכל להשלם, אם אמר יאמר עבד העברי חשקה נפשי בה' וחפץ אני להתקרב אליו ואיך אעשה זאת למעט בלימודי ומשכלות שלימות נפשי כדי להשלים נפש חבירי?

התשובה אליו דברי חז"ל: הרבה למדתי מרבותי ויותר מחבירי ומתלמידי יותר מכולם - היפלא מה' דבר למלאות לך שלימות נפשך מה שהחסרת לכבוד שמו - אתה עשה את אשר צווך לעשות ללמוד דעת את העם, וה' יעשה את שלו עשה רצונו כרצונך והוא יעשה רצונך כרצונו למלאות נפשך מידיעת השלימות ויספיק לך זמן המועט להשיג השגות רבות ונשגבות עוד יותר מכדי יכולת שכלך.

¹ ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא דף כ"ח עמוד ב') שקיים אברהם אבינו עליו השלום כל התורה כולה ואפילו עירובי תבשילין, והיו כליותיו נובעות חכמה והשיג כל טבעי הנמצאים בעולם השפל ועלה בחקירתו וחכמתו לעולם הגלגלים, ועיין באריכות בספר הקדוש ערבי נחל על התורה פרשת אחרי.

מפני שאברהם אבינו עליו השלום זכה את הרבים, בחר ה' בזרעו אחריו ושהאומה הישראלית תצא דווקא ממנו

כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ד' וגו'²

ביאור הכתוב: כי באמת היו בזמן אברהם אבינו כמה עובדי ד', שהי' ביהמ"ד גדול של שם ועבר שהיו במדרגת נביאים, כמו שכתוב "ומלכי צדק מלך שלם", וגו' והוא כהן וגו', וידוע שזה קאי על שם. וכן מה שכתוב, ותלך לדרוש את ד', הוא הכל על ידי שם כמו שפרש"י ז"ל, וכן עבר, אמרו עליו חז"ל, שנביא גדול הי' שקרא שמו פלג, כמו שפירש"י ז"ל, והיו מתקבצים להם שם אנשים לעבוד לה', ואעפ"כ לא יצא מהם אומה או אפילו משפחה שתזכה לעבוד לד', ולמה זה?

וגילתה לנו התורה כאן טעמו של דבר, והוא, מפני שאלו כולם כל מגמתם היתה רק לעבוד את ד' בעצמם, אבל אברהם אבינו עליו השלום שהיה אוהב נאמן לד' יותר מכולם, כמו שקראו הכתוב "אברהם אוהבי" התבונן בעצמו, מה יהיה סוף הדבר, הלא האדם לא יחיה לנצח ומוכרח למות, ואם כן חס ושלום יבטל כבוד ד' מן העולם, ועל כן עמל בכל כוחו לפרסם אלקותו בעולם לעיני הכל, כמו שכתוב ויקרא שם אברם בשם ד', ונאמר, ואשביעך בד' אלקי השמים ואלוקי הארץ, ופירש"י, הרגלתי שמו בפי כל בריה, ואומר ואת הנפש אשר עשו בחרן, ותרגם אונקלוס "דשעבידו לאורייתא", וצוה לכולם לילך בדרך ד', ואף למלכים הוכיח על אשר אינם מוחים בעבדיהם שנכשלים באיסור גזל (כמו שכתוב, והוכיח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך, ולא כתיב אשר "גזלוה", להורות שאמר איני מערער על שעשו לי רעה, אלא אני מקפיד על עצם איסור גזל שהופקר אצלם) שהוא נגד דרך ד', וכל שכן שהוכיח בזה לאחרים. ובשביל שהתחזק בכל כחו לזרז לכל הנבראים שיכירו אלקותו וילכו בדרכיו, ע"כ זכהו ד' ונתן לו את יצחק, וכן אח"כ את יעקב וי"ב שבטים, כולם הלכו בדרך זה, לזרז אנשים לעבודת ד' כמו אברהם אבינו, עד שיצאה ממנו אומה³ שלמה עובדי ד'. וזהו שאמר הכתוב, כי ידעתיו, והיינו אהבתיו כפירש"י, מפני מה אני אוהב אותו יותר מכולם, והלא ישנם כמה עובדי ד' בביהמ"ד של שם ועבר? ומסיים הכתוב, למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ד' משא"כ אחרים, הם לא היתה בהם מידה זו.

ואם אנו מזכירים תמיד את זכותן של האבות שתגן עלינו, צריכים אנו להתנהג גם כן בדרך הזו, לזרז אחד לחברו וכ"ש לבניו לעבודת ד'. וכזה יהי' לנו זכות בזה ובכא".

(המשך אי"ה בגליון הבא)

(2) בראשית י"ח י"ט.

(3) ועיין בגמרא מסכת חולין דף צ"א, שקיפל ה' כל ארץ ישראל והניחה תחתיו שתהא נוחה ליכבש לבניו, ועיין עוד בספר הקדוש ערבי נחל פרשת לך לך על הפסוק "ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך".

(4) חפץ חיים על התורה.